

„Od domu do domu. Opowieść o wojennej tułaczce i przetrwaniu rodziny Pisków”

2019-10-22

Dwanaście tysięcy kilometrów - taką drogę z Krakowa do Palestyny, przez Syberię i Persję krakowska rodzina Pisków pokonała w ciągu trzech lat, stawiając czoła przeciwnościom losu i próbując odnaleźć się w rzeczywistości II wojny światowej. Wystawę „Od domu do domu”, poświęconą ich tułaczce, będzie można oglądać w Żydowskim Muzeum Galicja w Krakowie od 7 listopada 2019 r.

„Historia rodziny Pisków jak w soczewce skupia problemy i wyzwania, z jakimi mierzyło się wiele zasymilowanych żydowskich rodzin w przededniu II wojny światowej oraz w trakcie wojennych przymusowych migracji: od próby uniknięcia prześladowań ze strony Niemców dzięki ucieczce na wschód, przez przymusowe deportacje w głąb Związku Radzieckiego, aż po wstąpienie do armii gen. Andersa i osiedlenie się w Palestynie” – tłumaczy Tomasz Strug, wicedyrektor i główny kurator muzeum. „Zgromadzone przez nas materiały znakomicie oddają nadzieje i obawy, z jakimi pięćosobowa rodzina musiała borykać się w trakcie swojej wędrówki”.

Wystawa opiera się na świetnie zachowanych artefaktach, odnalezionych w domu Pisków w Tel Awiwie. W przestrzeni Żydowskiego Muzeum Galicja będzie można zobaczyć między innymi rodzinne zdjęcia, oryginalne notatki z pamiętnika Ireny Pisek, a przede wszystkim obrazy jej autorstwa, powstałe kilka dekad po wojnie.

„Otwierające wystawę motto to słowa Ireny Pisek: «Od tej chwili stajemy się bezdomnymi wędrowcami [...]. Nowy człowiek rusza w świat», które w przejmujący sposób wybrzmiewają w kontekście dalszych losów moich przodków” – opowiada Amichai Pardo, izraelski aktor, potomek rodziny Pisków, który odnalazł wykorzystane na wystawie materiały i powierzył je muzeum. Ich opracowanie nie byłoby możliwe bez współpracy z Instytutem Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Pracownią Badań nad Współczesnym Izraelem oraz Relacjami Polsko-Izraelskimi im. Teodora Herzla i Ozjasza Thona w Instytucie Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Ośrodkiem Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich UJ oraz Israel Institute.

Między sierpniem 1939 r. a grudniem 1942 r. Piskowie: Irena z mężem Karolem oraz dwójką dzieci – Witkiem i Anitą, a także matką Ireny, Józefą, pokonali ponad dwanaście tysięcy kilometrów, by – schorowani, głodni i pozbawieni dobytku – dotrzeć z krakowskiej kamienicy przy Alejach Trzech Wieszczów do nowego domu w Palestynie.

„Żyd to osoba, która zapytana, kim jest, ma do opowiedzenia długą historię” – cytuje słowa Anity Pisek wicedyrektor muzeum. „Tę historię opowiadamy w symbolicznej drodze od domu do domu, stąd taki tytuł ekspozycji. Piskowie mieli wyjechać tylko na chwilę i niezbyt daleko, ale wojenna zawierucha pognęła ich w nieznaną. Warto jednak pamiętać, że nie wszystkie tułaczki w czasie wojny miały swoje szczęśliwe zakończenie” – przypomina Tomasz Strug.

Wernisaż wystawy „Od domu do domu. Opowieść o wojennej tułaczce i przetrwaniu rodziny Pisków” odbędzie się 7.11.2019 o godz. 18.00 w [Żydowskim Muzeum Galicja \(ul. Dajwór 18\)](#). Kuratorami wystawy są Tomasz Strug i Paulina Banasik. Ekspozycję będzie można oglądać w galerii im. Fundacji Mirisch & Lebenheim aż do 12 kwietnia 2020.

**Magiczny
Kraków**

Partnerzy wystawy:

Instytut Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

Pracownia Badań nad Współczesnym Izraelem oraz Relacjami Polsko-Izraelskimi im. Teodora Herzla i Ozjasza Thona

Ośrodek Studiów nad Historią i Kulturą Żydów Krakowskich

Israel Institute